

Bescherming van jongeren op het werk

Risicoanalyse

Conform codex X.3

Jongeren?

Volgens de wet zijn "jongeren op het werk" :

- ☐ (A) Minderjarige werknemers (15-18 jaar) die niet meer onder de voltijdse leerplicht vallen.
- ☐ (B) Personen die niet meer onder de voltijdse leerplicht vallen en die verbonden zijn door een leerovereenkomst
- ☐ (C) Alle personen die niet meer onderworpen zijn aan de voltijdse leerplicht met een overeenkomst werkopleiding (overeenkomst ikv een opleidingstraject) waarvoor de werkgever minder sociale bijdragen betaalt
- ☐ (D) Leerlingen en studenten die een vorm van arbeid verrichten in de onderwijsinstelling
- ☐ (E) Student –werknemer (jobstudent)

Werkplaats

Naam en adres van de werkgever die de jongere tewerkstelt:

.....

.....

.....

Externe dienst voor preventie en bescherming op het werk van de werkgever

IDEWE,

Preventieadviseur-arbeidsgeneesheer:

Onderwijsinstelling of opleidingscentrum die jongeren aanbrengen (facultatief in te vullen)

Adres:

.....

Opleiding of studierichting jongere:

.....

Studiejaar:

Beschrijving van de werkzaamheden

Activiteiten, machines, chemische en/of fysische agentia, blootstellingsduur:

.....

.....

.....

.....

Verzorgingssector: contacten

☐ zieken	☐ ziekenhuis	☐ psychiatrie
☐ TVT-PVT	☐ kinderen < 3 jaar	☐ kinderen < 6 jaar
☐ kinderen < 12 jaar	☐ bejaarden	☐ gehandicapten
☐ thuislozen/kansarmen	☐ (ex-)gedetineerden	
☐ (ex-)verslaving (drugs, alcohol, medicatie,...)	☐ asielzoekers en gelijkgestelden	

Blootstelling aan risico's die aanleiding geven tot verplicht passend gezondheidstoezicht zoals bedoeld in de codex I.4

- ☐ veiligheidsfunctie:
- ☐ verhoogde waakzaamheid:
- ☐ welbepaalde risico's:
 - ☐ chemisch
 - ☐ agentia:
 - ☐ risico op dermatose:
 - ☐ risico op andere effecten:
 - ☐ fysisch:
 - ☐ ioniserende stralingen
 - ☐ lawaai
 - ☐ trillingen
 - ☐ koude
 - ☐ warmte
 - ☐ andere:
 - ☐ biologisch:
 - ☐ sociaal contact
 - ☐ nauw speeksel contact
 - ☐ contact bloed
 - ☐ contact stoelgang
 - ☐ spatten
 - ☐ contact urine
 - ☐ tuberculoserisico
 - ☐ fysieke werkbelasting (van ergonomische aard of door zwaarte van het werk)
 - ☐ tillen van lasten
 - ☐ beeldschermwerk
 - ☐ repetitieve arbeid
 - ☐ andere:
 - ☐ mentale werkbelasting:
 - ☐ call-center operator
 - ☐ bandwerk (o.a. controle,...)
 - ☐ psychosociale werkbelasting
 - ☐ nachtwerk

- ☐ shiftwerk
- ☐ agressie of emoties

☐ contact met voeding

Specifieke risico's op de werkplaats te wijten aan...

een gebrek aan ervaring, het niet bewust zijn van risico's, de niet-voltooid ontwikkeling.

Zie de niet limitatieve lijst van agentia, procédés en werkzaamheden en plaatsen (bijlage X.3-1) in bijlage.

Preventiemaatregelen

Werkkledij/persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

- ☐ overall/broek/jas/andere:
- ☐ veiligheidsschoenen (type):
- ☐ handschoenen:
 - bij verzorging
 - contact bloed, urine, stoelgang
 - contact zepen, water, detergenten
- ☐ ontsmettingsmiddel
- ☐ stevige handschoenen tegen verwondingen
- ☐ naaldcontainer
- ☐ ademhalingsbescherming (type):
- ☐ oorkap/oorpropjes (type):
- ☐ helm/kapje (type):
- ☐ veiligheidsharnas (type):
- ☐ scherm/bril (type):
- ☐ andere:

Verboden werkzaamheden

Vereist gezondheidstoezicht voor de jongeren

1. Passend gezondheidstoezicht (cfr. Codex 1.4)

- ☐ medisch onderzoek (VGB, PGB, HZ, HO, HB) omwille van de volgende risico's:
 -
 -
 -
 -
- ☐ andere frequentie:
 -
 -

2. Specifiek gezondheidstoezicht (voorafgaand en periodieke gezondheidsbeoordeling)

- ☐ *niet vereist*
- ☐ *vereist omwille van leeftijd (<18 jaar)*
- ☐ *vereist omwille van nachtarbeid*
- vereist omwille van specifieke risico's:*
 - ☐ *gebrek aan ervaring*
 - ☐ *niet bewust zijn van risico's*
 - ☐ *niet-voltooide ontwikkeling*
 - ☐ *andere:*

De jongere moet beschikken over een 'Formulier voor de Gezondheidsbeoordeling' opgesteld door de arbeidsgeneesheer van de werkgever.

Verplichte inentingen – verplichte tuberculinetest

- ☐ *tetanus:*
- ☐ *hepatitis B:*
- ☐ *tuberculinetest:*

Preventiemaatregelen bij zwangerschap en borstvoeding

Zwangerschappen moeten onmiddellijk gemeld worden aan de werkgever van de onderneming dat de jongere tewerkstelt.

- ☐ *Medisch onderzoek door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer is noodzakelijk bij het begin van de zwangerschap.*
- ☐ *Medisch onderzoek door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer is noodzakelijk bij lactatie.*

De algemene risico-evaluatie moederschapsbescherming vindt u in bijlage 1.

De arbeidsgeneesheer zal oordelen of er specifieke maatregelen moeten getroffen worden voor de zwangere.

Datum, naam en handtekening

Datum, naam en handtekening

Werkgever

Preventieadviseur-arbeidsgeneesheer

Nota: bijlagen

- Bijlage 1: Risico-evaluatie moederschapsbescherming
- Bijlage 2: Hygiënische maatregelen ter preventie van infectieziekten in de verzorgingssector
- Bijlage 3: Niet-limitatieve lijst van agentia, procédés en werkzaamheden en plaatsen (bijlage X.3-1) waaraan jongeren niet mogen blootgesteld worden.

Bijlage 2

Hygiënische maatregelen ter preventie van infectieziekten in de verzorgingssector

- Elk rechtstreeks contact met bloed en lichaamsvochten vermijden.
- Bij accidenteel contact van de huid of handen met bloed of lichaamsvochten: wassen en ontsmetten.
- Kledij bevuild met bloed of lichaamsvochten vervangen.
- *Prikongevallen vermijden.*

Elke jongere draagt wegwerphandschoenen bij de volgende handelingen:

- bij contact met stoelgang, urine, bloed of andere lichaamsvloeistoffen;
- bij contact met materialen mogelijk bevuild met deze lichaamsvloeistoffen;
- bij verzorgingen.

Iedere jongere dient de handen te wassen

- na het uittrekken van de handschoenen;
- na gebruik van de toiletten;
- voor en na het eten;
- voor het manipuleren, bereiden en verdelen van voedingsmiddelen;
- na het manipuleren van bevuild en mogelijk besmet materiaal;
- *na elke mogelijke besmetting van de handen.*

Hepatitis B vaccinatie

In de afdelingen waar er rechtstreeks contact mogelijk is met bloed, of waar personen verblijven die mogelijk besmet zijn met het hepatitis B virus is hepatitis B vaccinatie noodzakelijk.

De jongeren die niet gevaccineerd zijn tegen hepatitis B nemen contact op met de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer.

Tuberculinetest

Bij blootstelling aan het tuberculoserisico verplicht voor de eerste tewerkstelling en verder jaarlijks tijdens de volgende tewerkstellingsperiodes.

Beroepsziekten

Elke ziekte of aandoening die mogelijks verband houdt met het werk dient onmiddellijk, gesignaleerd te worden aan de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer.

Een aangifte van beroepsziekte gebeurt best binnen de periode van de werkonbekwaamheid!

Arbeidsongevallen

Arbeidsongevallen worden onmiddellijk gemeld aan het diensthoofd en de personeelsdienst.

Een prikongeval met een gebruikte injectienaald is een arbeidsongeval. Na een prikongeval onmiddellijk contact opnemen met de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer.

Andere ziekten

Jongeren die drager zijn van een ziekte, die tijdens de normale werkactiviteiten kunnen overgedragen worden op andere personen, moeten onmiddellijk de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer op de hoogte brengen.

Zwangerschappen

Zwangerschappen dienen onmiddellijk gemeld te worden aan de werkgever.

Indien nodig zal de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer oordelen of er preventiemaatregelen moeten getroffen worden ter bescherming van moeder en/of kind.

Bijlage 3

Niet-limitatieve lijst van agentia, procédés en werkzaamheden en plaatsen (bijlage X.3-1) waaraan jongeren niet mogen blootgesteld worden

A. Agentia.

1. Fysische agentia :

- a. ioniserende straling;
- b. werk in een omgeving met overdruk, zoals bijvoorbeeld in hogedrukruimten of bij diepzeeduiken.

2. Biologische agentia :

biologische agentia van de groepen 3 en 4 in de zin van van codex VII.1-3.

3. Chemische agentia :

- a. ¹ stoffen en mengsels die voldoen aan de criteria voor indeling in één of meerdere van de volgende gevarenklassen en gevarencategorieën met één of meerdere van de volgende gevarenaanduidingen, zoals bedoeld in verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels, tot wijziging en intrekking van de richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG, en tot wijziging van verordening (EG) nr. 1907/2006 :
 - acute toxiciteit, categorie 1, 2 of 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331);
 - huidcorrosie, categorie 1A, 1B of 1C (H314);
 - ontvlambare gassen, categorie 1 of 2 (H220, H221);
 - ontvlambare aerosolen, categorie 1 (H222);
 - ontvlambare vloeistoffen, categorie 1 of 2 (H224, H225);
 - ontplofbare stoffen, categorieën "Instabiele ontplofbare stof" of ontplofbare stoffen van de subklassen 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 (H200, H201, H202, H203, H204, H205);
 - zelfontledende stoffen en mengsels, type A, B, C of D (H240, H241, H242);
 - organische peroxiden, type A of B (H240, H241);
 - specifieke doelorgaantoxiciteit na eenmalige blootstelling, categorie 1 of 2 (H370, H371);
 - specifieke doelorgaantoxiciteit na herhaalde blootstelling, categorie 1 of 2 (H372, H373);
 - inhalatieallergeen, categorie 1, subcategorie 1A of 1B (H334);
 - huidallergeen, categorie 1, subcategorie 1A of 1B (H317);
 - kankerverwekkendheid, categorie 1A, 1B of 2 (H350, H350i, H351);
 - mutageniteit in geslachtscellen, categorie 1A, 1B of 2 (H340, H341);
 - voortplantingstoxiciteit, categorie 1A of 1B of 2 (H360, H360F, H360FD, H360Fd, H360D, H360Df, H361);
 - ernstig oogletsel (H318);¹
- b. ¹ ...¹;
- c. ¹ ...¹;
- d. ¹ stoffen en mengsels bedoeld codex VI.2;¹
- e. - gesmolten lood en loodlegeringen, met uitzondering van soldeersel;
- stof van lood en van loodverbindingen aangewend in fabrieken en reparatiewerkplaatsen voor loodaccumulatoren;
- loodhoudende verfstoffen aangebracht met het pistool of door middel van elektrostatische procédés;
- kwik of kwikverbindingen;
- koolstofdissulfide;

- arseenverbindingen;
- fluor en zijn verbindingen;
- benzeen;
- tetrachloorkoolstof, 1,1,2,2-tetrachloorethaan en pentachloorethaan.

B. Procédés en werkzaamheden.

1. Vervaardiging, gebruik, distributie met het oog op het gebruik, opslag en vervoer van springstoffen of van projectielen, ontstekingsmiddelen of diverse voorwerpen die springstoffen bevatten.
2. Arbeid in persluchtcaissons en onder overdruk.
3. Werk waarbij gebruik gemaakt wordt van apparaten voor de vervaardiging, de opslag of het vullen van reservoirs met ontvlambare vloeistoffen en met samengeperste gassen, vloeibare of opgeloste gassen; werkzaamheden die een ernstige brand of zware ontploffingen kunnen veroorzaken.
4. Grond- en stutwerk bij uitgravingen van meer dan 2 m diep waarvan de breedte op halve diepte kleiner is dan de diepte; werk dat instortingen kan veroorzaken.
5. Besturen van graafwerktuigen en -machines.
6. Besturen van machines voor het heien van palen.
7. Besturen van hefwerktuigen en het geleiden van de bestuurders ervan met signalen.
8. Slopen van gebouwen.
9. Oprichten en afbreken van stellingen.
10. Las- of snijwerk met de elektrische boog of met de brander in tanks.
11. Gebruik van schiethamers.
12. Onderhoud, reiniging en herstel van hoogspanningsinstallaties in transformatorhuisjes; arbeid met gevaren op het gebied van hoogspanningselektriciteit.
13. Laden en lossen van schepen.
14. Snoeien en vellen van hoogstammige bomen en behandelen van rondhout.
15. Bedienen, in metaalbedrijven, van fabricage- en transportinrichtingen die grote risico's kunnen vormen voor de veiligheid van het personeel, zoals hoogovens, smeltovens, convertoren en gietijzermengers, smeltpannen, warmwalsen; bedienen van coalcars, coke-cars en uithaalmachines in cokesfabrieken
16. Arbeid met gevaarlijke machines, behalve wanneer de machine vast is voorzien van afdoende beschermingsinrichtingen die onafhankelijk werken van de bediener.
Als gevaarlijke machines worden beschouwd :
 - de volgende houtbewerkingsmachines : cirkelzagen, lintzagen, vlakbanken, vandiktebanken, frezen, pennenbanken, kettingfrezen, gecombineerde machines.
 - de volgende leerlooierijmachines : walsmachines, pers- en schaafmachines, machines voor het gladschuren, karrewalsen, stolmachines en vacuümdroogmachines.
 - de volgende metaalpersen : schroefpersen met wrijvingskoppeling, excenterpersen met mechanische, pneumatische of hydraulische koppeling, hydraulische persen;
 - de persen voor het vormen van plastische stoffen.
 - de mechanisch bewogen metaalscharen en snijmachines.
 - de valhamers;
17. [¹ Procédés en werkzaamheden bedoeld in bijlage VI.2-2;]¹
18. Werkzaamheden met wilde of giftige dieren;
19. Schilderwerk waarbij gebruik wordt gemaakt van loodwit, loodsulfaat of enig product dat die pigmenten bevat, indien het loodgehalte groter is dan 2 gewichtsprocent berekend in metallische toestand;
20. Werk aan of met kuipen, bassins, reservoirs, korfflessen of buikflessen die chemische agentia bevatten, bedoeld in punt A.3;
21. Arbeid met een door machines bepaald werktempo en met prestatiebeloning;

C. Plaatsen.

1. Plaatsen waar werkzaamheden worden verricht die ernstige branden of ontploffingen kunnen veroorzaken, zoals :

- de vervaardiging van vloeibare zuurstof en waterstof;
 - de vervaardiging van collodion, celluloid, ontvlambare gassen en vloeistoffen;
 - de destillatie en raffinage van koolwaterstoffen voortkomende uit petroleum en steenkool;
 - het vullen van verplaatsbare recipiënten met samengeperste gassen, vloeibare of opgeloste gassen andere dan lucht, onder een druk van meer dan 1 kg/cm².
2. De lokalen bestemd voor de autopsiediensten;
- de plaatsen in de vuilbeluiken waar kadavers en krenten behandeld en bewerkt worden;
 - de lokalen waar dieren worden geslacht;
 - de lokalen waar werkzaamheden worden verricht die een risico inhouden van contact met cyaanwaterstofzuur of met elke stof die dit zuur kan vrijmaken;
 - de lokalen of bouwplaatsen waar door werkzaamheden of werken asbestvezels kunnen worden vrijgemaakt.
- (1)<KB [2015-07-20/07](#)

Uitzonderingen op de verboden werkzaamheden

Voor groep a (minderjarige werknemers (15-18 jaar) die niet meer onder de voltijdse leerplicht vallen) uit de definitie jongere op het werk is er een uitzondering op de verbodsbepaling indien:

- ze minstens 16j oud zijn (aanpassing Belgische wetgeving aan het IAO-verdrag 138 betreffende de minimumleeftijd waarop jongere werknemers welbepaalde werkzaamheden onder voorwaarden mogen uitvoeren)
- de werkgever ervoor zorgt dat ze een specifieke en adequate opleiding hebben ontvangen in functie van de sector waarin de activiteit wordt uitgevoerd of de werkgever erop toeziet dat ze de nodige beroepsopleiding hebben ontvangen;
- de werkgever de nodige preventiemaatregelen treft voor de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de jongere op het werk (codex X.3-4), zichzelf ervan gewist dat deze preventiemaatregelen effectief zijn en ze zelf controleert of laat controleren door een door hem aangewezen lid van de hiërarchische lijn;
- de werkgever erop toeziet dat deze werkzaamheden enkel worden uitgevoerd in het bijzijn van een ervaren werknemer

Voor groep b, c en d uit de definitie jongere op het werk is er een uitzondering op de verbodsbepaling indien:

- de activiteiten of de aanwezigheid op de plaatsen bedoeld in codex X.3-8 (plaatsen waar aanwezigheid jongeren verboden is) onontbeerlijk zijn voor de beroepsopleiding van de jongere;
- de werkgever de nodige preventiemaatregelen treft voor de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de jongere op het werk (codex X.3-4), zichzelf ervan gewist dat deze preventiemaatregelen effectief zijn en ze zelf controleert of laat controleren door een door hem aangewezen lid van de hiërarchische lijn;
- de werkgever erop toeziet dat deze werkzaamheden enkel worden uitgevoerd in het bijzijn van een ervaren werknemer